

Aktuālais pasaules ekonomikā

2024. gada 1. – 5. janvāris

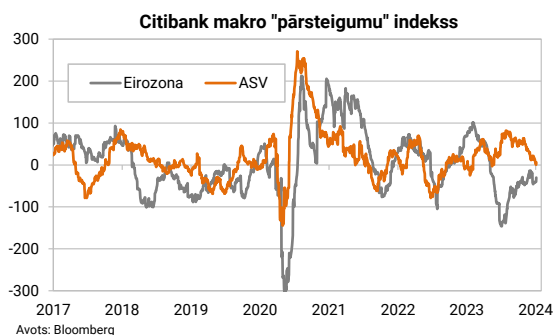
Simona Striževska

Ekonomiste

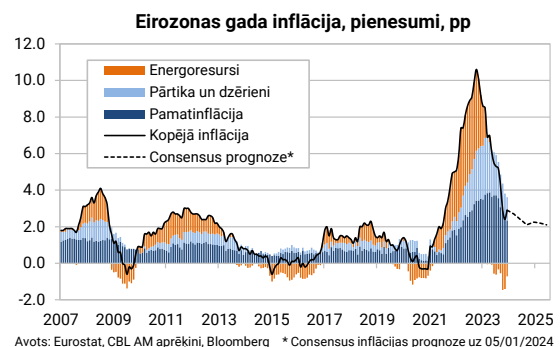
Simona.Strizevska@cbl.lv

- **Rietumvalstu ražotāji visu pagājušo gadu ir pavadījuši negatīvā noskaņojumā, un decembris nav bijis izņēmums.** Kaut arī noskaņojuma rādītāji decembrī uzlabojās gan ASV, gan eirozonā, tie joprojām palika dziļi pesimisma zonā. Tas atbilst ražošanas apjomu samazinājumam gada griezumā abos reģionos kopš pērnā gada pavasara. Jaunie ražošanas pasūtījumi arī joprojām samazinās, taču situācija kopumā nostabilizējās, un liek domāt, ka sliktākais sektorā varētu būt aiz muguras. Kaut arī jaunie pasūtījumi ASV decembrī krita nedaudz straujāk nekā novembrī, atsevišķos segmentos menedžeri sāka ziņot par uzlabojumiem pieprasījuma pusē. Savukārt eirozonā decembrī jaunie pasūtījumi samazinājās lēnāk. Uzlabojumi pasūtījumu dinamikā bija vērojami arī Ķīnā, kur ražotāju PMI indekss svārstījās nedaudz virs 50 punktu robežas.
- **ASV pakalpojumu sniedzēju optimisms decembrī ir ievērojami samazinājies.** ASV ISM indekss pietuvojās 50 punktu atzīmei, uzrādot sliktāko rezultātu kopš 2023. gada maija. Uz leju ISM indeksu ASV pakalpojumu sektorā galvenokārt parāva sliktāks darba tirgus novērtējums sektorā, arī jaunie pasūtījumi decembrī auga lēnāk. Tikmēr atkopšanās Ķīnas pakalpojumu sektorā turpināja uzņemt apgriezienus, un decembrī sektora PMI indekss sasniedza augstāko līmeni pēdējo piecu mēnešu laikā. Noskaņojuma uzlabojumus Ķīnā veicināja pieprasījuma pieaugums, uzrādot straujāko kāpumu kopš 2023. gada maija. Arī eirozonā pakalpojumu sniedzēju pesimisms decembrī nedaudz samazinājās salīdzinājumā ar novembri.
- **Eirozonas gada inflācija decembrī ir atlēkusi atpakaļ līdz 2.9% no 2.4% pirms mēneša,** pārtraucot septiņu mēnešu ilgušo bremzēšanas procesu. Inflācijas paātrinājumu decembrī galvenokārt noteica mazāk labvēlīgi bāzes efekti – energoresursu deflācija mazinājās līdz ar zemāku salīdzinājuma bāzi pirms gada. Tikmēr pārtikas cenu pieaugums gada griezumā turpināja bremzēties, un pamatinflācijas palēninājās līdz 3.4% no 3.6% pirms mēneša. Ņemot vērā, ka resursu cenas arvien mazāk "strādās" inflācijas pazemināšanas virzienā, lielākā nozīme inflācijas dinamikā turpmāk būs pamatinflācijai, kas nav tieši atkarīga no resursu cenu svārstībām. Saskaņā ar Bloomberg aptaujāto analītiķu prognozēm, inflācija eirozonā šogad nepārsniegs 3% apgabalu un lēni turpinās pazemināties, gada nogalē nostabilizējoties nedaudz virs 2%.
- **Decembra ASV darba tirgus rādītāji ir apsteiguši analītiķu gaidas.** Mēneša laikā ASV darba tirgum ir pievienojušies 216 tūkstošiem jauno darbinieku, pirmo reizi trīs mēnešu laikā pārsniedzot 200 tūkstošu atzīmi. Vidēji gada otrajā pusē jauno darbinieku algošanas tempi sabremzējās līdz nepilniem 200 tūkstošiem mēnesī, liecinot par pakāpenisku normalizāciju ASV darba tirgū. Bezdarba līmenis decembrī palika nemainīgs 3.7% apgabalā. Jauno bezdarbnieku pieteikumu skaits decembrī saglabājās zems – nepilni 210 tūkstoši nedēļā, taču kumulatīvais pabalstu saņēmēju skaits kopš rudens turas paaugstinātos līmeņos. Tas nozīmē, ka atrast darbu aizņem nedaudz vairāk laika nekā iepriekš. Stundas darba samaksa ASV turpināja noturīgi augt, mēneša laikā pieaugot par 0.4% un gada griezumā par 4.1%.
- **Gada pirmajā nedēļā publicētie dati nav padarījuši ekonomikas bildi skaidrāku priekš centrālajām bankām.** Tikmēr tirgus dalībnieki kopš jaunā gada sākuma izcenoja no savām prognozēm gandrīz vienu bāzes likmju samazinājumu par 0.25 procenta punktiem eirozonā un ASV. Saskaņā ar fjučeru cenām, abos reģionos šā gada laikā bāzes procentu likmes varētu samazināties par 1.25 – 1.50 procenta punktiem, eirozonā šā gada nogalē tuvojoties 2.5% un ASV 4% apgabalam. Abas centrālās bankas pagaidām ar lielāku piesardzību skatās uz tālākajiem monetārās politikas soļiem, turklāt FRS pagaidām paredz uz pusi mazāku likmju samazinājumu šogad.

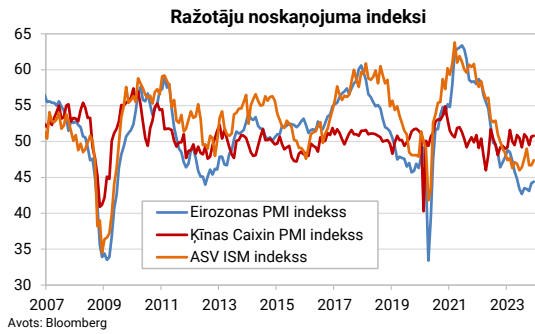
Makro pulss

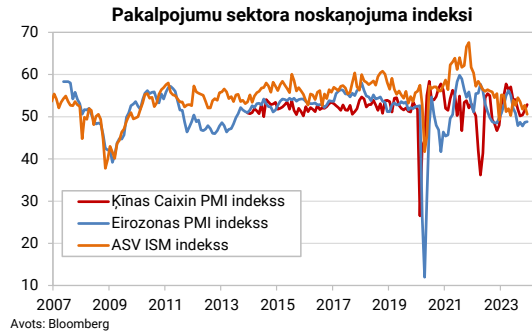
Eurozonas inflācijas paātrinājumu nosaka bāzes efekti

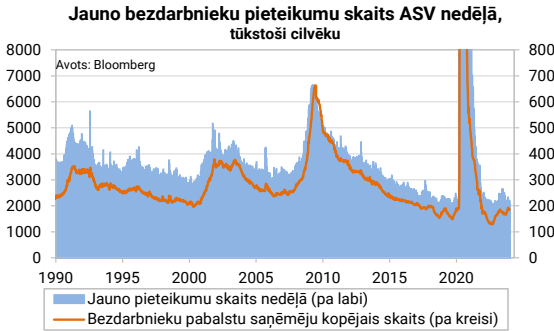
Rietumvalstu ražotāji gadu noslēdz pesimisma zonā

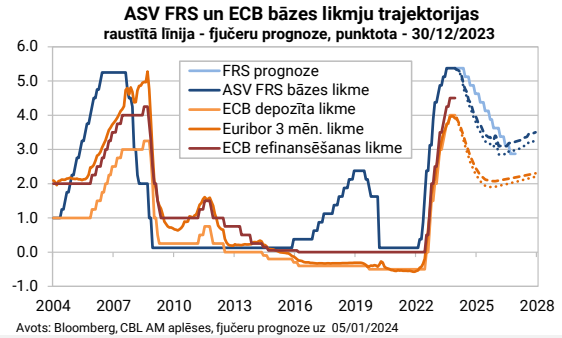
ASV pakalpojumu sniedzēji piesardzīgāki gada beigās

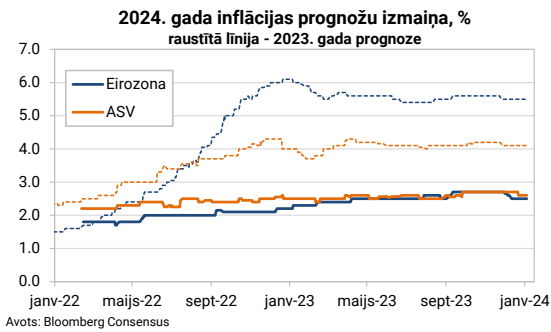
Bezdarba pieteikumu skaits turas zemos līmeņos

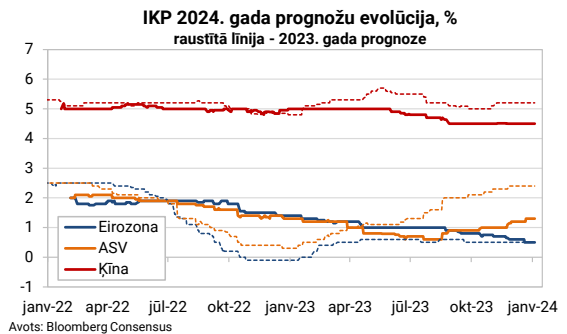
ECB un FRS procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 05.01.2024.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.